EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.11.2021
COM(2021) 742 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

euroalueen talouspolitiikasta

{SWD(2021) 362 final}

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

euroalueen talouspolitiikasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 136 artiklan yhdessä sen 121 artiklan 2 kohdan kanssa,
ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97[1] ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,
ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011[2] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,
ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,
ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,
ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Vuoden 2020 syvän taantuman jälkeen euroalueen talous elpyy vakaasti ja nopeasti. BKT:n kasvu vuoden 2021 toisella neljänneksellä ylitti odotukset, ja syksyn 2021 talousennusteen mukaan euroalueen BKT:n odotetaan kasvavan 5,0 prosenttia vuonna 2021. Euroalueen BKT:n odotetaan palaavan kriisiä edeltäneelle tasolle vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä. Vuoden 2021 toiseen neljännekseen mennessä seitsemän euroalueen maan BKT oli jo saavuttanut kriisiä edeltäneen tasonsa. Euroalueen vuotuisen BKT:n ennustetaan kasvavan 4,3 prosenttia vuonna 2022. Tärkein BKT:n kasvua edistävä tekijä on kotimainen kysyntä. Se liittyy rajoitusten keventämiseen rokottamisen edetessä, työmarkkinoiden asteittaiseen kohenemiseen, sulkutoimien aikana kertyneiden säästöjen käyttämiseen sekä investointien voimakkaaseen kasvuun, joka perustuu suotuisiin rahoitusoloihin ja NextGenerationEU-välineestä myönnettävään tukeen. Euroalueen jäsenvaltiot ovat suositusten mukaisesti toteuttaneet yksinään ja yhdessä euroryhmän puitteissa toimia, joilla varmistetaan politiikan viritys, joka tukee covid-19-kriisistä elpymistä.

[1] EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

Epävarmuus ja riskit, joita myös pandemian kehittyminen aiheuttaa, ovat sekä EU:ssa että sen ulkopuolella edelleen suuria.

(2) Kotimaisen kysynnän vahvaa kasvua ovat vuoden aikana hillinneet tarjontapuolen rajoitteet, mukaan lukien tuotantopanosten niukkuus ja logistiikan häiriöt. Lisäksi työvoimapula ja osaamisvaje ovat pahentuneet joillakin aloilla ja joissakin jäsenvaltioissa. Euroalueen inflaatioaste on ollut useiden vuosien ajan erittäin alhainen, mutta inflaatio on kiihtynyt selvästi vuoden 2021 alusta lähtien erityisesti energian hintojen nousun ja tarjonnan pullonkaulojen seurauksena. Tämä viittaa tilapäiseen ilmiöön, joka liittyy sulkutoimien jälkeiseen sopeutumisprosessiin. Inflaatio kiihtyi syyskuussa 2021 euroalueella 3,4 prosenttiin eli korkeimmalle tasolle kymmeneen vuoteen.

(3) Euroopan elpymisstrategiassa on vuonna 2021 keskitytty NextGenerationEU:n ja sen suurimman välineen, elpymis- ja palautumistukivälineen[3], täytäntöönpanoon. Neuvosto oli marraskuun 2021 puoliväliin mennessä hyväksynyt komission myönteisten arviointien jälkeen 22 jäsenvaltion elpymis- ja palautumissuunnitelmat. Niistä 18 oli euroalueen jäsenvaltioiden suunnitelmia. Elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa toteutettavilla uudistuksilla ja investoinneilla odotetaan lähivuosina olevan huomattava myönteinen vaikutus euroalueen talouksien toimintaan. Välineen resurssien kohdentamisessa käytettävän jakoperusteen ansiosta sillä edistetään euroalueen jäsenvaltioiden taloudellista ja sosiaalista lähentymistä ylöspäin. Välineellä on myös vahvistettu luottamusta ja autettu osaltaan turvaamaan kasvu ja makrovakaus, mikä on tasapainottanut politiikkayhdistelmää ja täydentänyt Euroopan keskuspankin (EKP) toimia. Elpymis- ja palautumistukivälineen tarkoituksena on elpymisen tukemisen lisäksi muuttaa rakenteellisesti jäsenvaltioiden talouksia erityisesti vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen aikaansaamiseksi. Elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa toteutettavilla johdonmukaisilla investoinneilla ja uudistuksilla sekä koheesiorahastojen käytöllä pyritään parantamaan euroalueen häiriönsietokykyä tulevien häiriöiden varalta ja lisäämään tuotantopotentiaalia kestävällä tavalla, tukemaan työllisyyttä ja vastaamaan sosiaalisiin haasteisiin. Lisäksi elpymis- ja palautumistukivälineen rahoittamiseksi liikkeeseen lasketut unionin euromääräiset velkapaperit lisäävät Euroopan pääomamarkkinoiden syvyyttä ja likviditeettiä ja auttavat vahvistamaan euron asemaa kansainvälisenä valuuttana.

(4) Elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyvien uudistusten ja investointien täytäntöönpano luo perustan elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksen maksamiselle ja edistää tuloksellisesti euroalueen politiikan ensisijaisten tavoitteiden saavuttamista, euroalueen talouspolitiikkaa koskevien neuvoston suositusten[4] noudattaminen mukaan luettuna. Tämä koskee muun muassa kansallisten institutionaalisten kehysten vahvistamista, laadukkaiden julkisten investointien tukemista ja sellaisten toimenpiteiden toteuttamista, joilla tuetaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä oikeudenmukaista vihreää siirtymää ja digitaalista muutosta.

---

[3] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta, EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17.

[4] Neuvoston suositus, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2021, euroalueen talouspolitiikasta, EUVL C 283, 15.7.2021, s. 1.

Näin on tarkoitus varmistaa kestävä ja osallistava elpyminen, tukea kasvupotentiaalia ja parantaa palautumiskykyä. Tämä on linjassa vuotuisen kestävän kasvun strategian sekä kilpailukykyisen kestävyyden neljän ulottuvuuden eli ympäristön kestävyyden, tuottavuuden, oikeudenmukaisuuden ja makrotalouden vakauden kanssa.[5]

(5) Asianmukaisesti kasvua tukevilla ja tosiaan vahvistavilla talouspolitiikoilla on varmistettu tuloksellinen makrotalouden vakauttaminen ja hillitty vaikutuksia työmarkkinatuloksiin, mikä puolestaan on lieventänyt pitkäaikaisten kielteisten vaikutusten riskiä ja tukenut talouden nopeaa elpymistä. Raha- ja finanssipolitiikkojen johdonmukainen yhdistelmä sekä rakenteelliset uudistukset ja toimenpiteet rahoitusvakauden ylläpitämiseksi ovat jatkossakin keskeisen tärkeitä euroalueen toimivuuden kannalta, ottaen kaikilta osin huomioon perussopimukseen perustuvat jäsenvaltioiden ja toimielinten roolit.

(6) EKP:n rahapoliittisilla toimilla pyritään varmistamaan eri rahoitusmarkkinasegmenttien sujuva toiminta, pitämään rahapolitiikan välittymiskanavat toiminnassa sekä viime kädessä turvaamaan hintavakaus keskipitkällä aikavälillä. EKP julkaisi heinäkuussa 2021 uuden rahapoliittisen strategiansa. Uudessa strategiassa asetetaan keskipitkälle aikavälille symmetrinen 2 prosentin inflaatiotavoite. Lisäksi EKP:n neuvosto vahvisti, että ohjauskorot ovat myös jatkossa EKP:n ensisijainen rahapolitiikan väline. EKP käynnisti lokakuussa 2021 digitaalista euroa koskevan kaksivuotisen tutkintavaiheen. Digitaalisen euron luominen edellyttäisi unionin lainsäätäjän toimia SEUT-sopimuksen 133 artiklan nojalla. Tällaisen digitaalisen keskuspankkirahan käyttöönotolla muun muassa varmistettaisiin, että virallista rahaa on jatkuvasti tarjolla digitaalisessa muodossa, tuettaisiin Euroopan talouden digitalisaatiota ja edistettäisiin aktiivisesti innovointia vähittäismaksujen alalla.[6] Samalla vahvistettaisiin osaltaan euron kansainvälistä roolia ja Euroopan avointa strategista riippumattomuutta.

(7) Euroopan komissio käynnisti 19. lokakuuta 2021 uudelleen keskustelun talouden ohjausjärjestelmän uudelleentarkastelusta saadakseen aikaan laaja-alaisen yhteisymmärryksen siitä, miten voitaisiin lisätä järjestelmän vaikuttavuutta ja läpinäkyvyyttä, torjua makrotalouden epätasapainoja ja ratkaista julkisen talouden haasteita siirtymää ja kasvua edistävällä tavalla, ottaen huomioon covid-19-kriisistä saadut kokemukset.

(8) Julkisen talouden alijäämän ennustetaan euroalueella kasvavan 7,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2021, mutta supistuvan 3,9 prosenttiin vuonna 2022. Euroalueen finanssipolitiikan virityksen ennustetaan kansallisten talousarvioiden ja EU:n talousarvion pohjalta pysyvän kasvua tukevana vuonna 2021 (1¾ % suhteessa BKT:hen) ja vuonna 2022 (1 % suhteessa BKT:hen). Sekä kansallisesti rahoitetut että EU:n rahoittamat julkiset investoinnit edistävät vuonna 2022 osaltaan kasvua tukevaa viritystä. Neuvoston marraskuuhun 2021 mennessä hyväksymien 18 euroalueen elpymis- ja palautumissuunnitelman pohjalta voidaan euroalueen jäsenvaltioille tarjota laajamittaista taloudellista tukea jopa 262 miljardia euroa

---

5 Vuotuinen kestävän kasvun strategia 2022, COM(2021)740.

6 Ks. ”Report on a digital euro”, EKP, lokakuu 2020, saatavilla osoitteessa https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_euro~4d7268b458.en.pdf

avustuksina ja 139 miljardia euroa lainoina vuoteen 2026 mennessä. Kansallisten finanssipolitiikkojen koordinointi vakaus- ja kasvusopimusta kaikilta osin noudattaen on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan reagoida tuloksellisesti covid-19-kriisiin, edistää kestävää elpymistä ja varmistaa talous- ja rahaliiton asianmukainen toiminta. Yleisen poikkeuslausekkeen soveltamista jatketaan vuonna 2022, mutta odotettavissa on, että sen soveltaminen lopetetaan vuonna 2023. Talouden elpyessä finanssipolitiikassa siirrytään väliaikaisista hätätoimenpiteistä elpymistä tukeviin kohdennettuihin toimenpiteisiin. Julkisen talouden velkasuhteen kasvu (85,5 % suhteessa BKT:hen vuonna 2019 ja 100 % suhteessa BKT:hen vuonna 2021) heijastaa tuotannon supistumisen ja covid-19-kriisin aiheuttaman erittäin vakavan häiriön torjumiseksi käynnistettyjen välttämättömien toimien yhteisvaikutusta. Koska julkisen talouden velkasuhde oli joissakin euroalueen jäsenvaltioissa suuri jo ennen talouden häiriötä, velan asteittainen ja jatkuva vähentäminen kasvua edistävällä tavalla on asetettu politiikkatavoitteeksi suuressa osassa euroaluetta.

(9) Tässä yhteydessä vaikuttaa erityisen tärkeältä, myös ilmastonmuutos, vihreä siirtymä ja digitaalinen muutos huomioon ottaen, parantaa julkisen talouden koostumusta muun muassa edistämällä investointeja, huolehtimalla julkisen talouden toimenpiteiden laadusta ja varmistamalla julkisen talouden kestävyys pidemmällä aikavälillä. Vihreän budjetoinnin, menojen uudelleenarviointien, toimivien julkisia investointeja koskevien hallinnointijärjestelmien ja toimivien julkisia hankintoja koskevien kehysten avulla voidaan luoda julkisen talouden liikkumavaraa julkisille lisäinvestoinneille. Covid-19-kriisin seurauksena uudistukset, joiden tarkoituksena on tehdä veropolitiikasta tehokkaampaa ja oikeudenmukaisempaa, ovat entistä tärkeämpiä. Euroalueen verojärjestelmien kasvu- ja ympäristöystävällisyyttä voidaan vielä parantaa erityisesti pienentämällä työn verokiilaa, joka on yhä suuri useimmissa euroalueen jäsenvaltioissa. Verojärjestelmien tehokkuutta ja oikeudenmukaisuutta voidaan lisätä toimenpiteillä, joilla puututaan aggressiiviseen verosuunnitteluun, verovilppiin ja veron kiertämiseen, samalla kun tuetaan elpymistä ja kasvatetaan verotuloja. Verotuskehystä on globalisaation vuoksi ollut tarpeen mukauttaa yhä digitaalisempaan talouteen sopivaksi. Veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevan OECD:n/G20:n osallistavan kehyksen puitteissa on päästy sopimukseen maailmanlaajuisen verotuksen uudistamisesta haitallisen verokilpailun rajoittamiseksi.

(10) Kriisin vaikutuksia kotitalouksiin ja yrityksiin on kyetty tuloksellisesti lieventämään jäsenvaltioiden ja unionin tasolla muun muassa NextGenerationEU-välineen kautta toteutetuilla nopeilla ja määrätietoisilla toimenpiteillä. Näiden koordinoitujen toimien ansiosta jäsenvaltioiden väliset erot ovat kasvaneet odotettua vähemmän, ja pitkäaikaisia kielteisiä vaikutuksia on kyetty lieventämään. Tukitoimenpiteillä (mm. työajan lyhentämisjärjestelyt ja muut työpaikkojen säilymiseen tähtäävät toimenpiteet) on autettu pitämään yrityksiä toiminnassa koko kriisin ajan ja lisäksi rajoitettu työttömyysasteen nousua ja käytettävissä olevien tulojen vähenemistä. Vaikka maksukyvyttömyysasteet ovat kasvussa, ne ovat vuonna 2021 pysyneet kurissa tukitoimenpiteiden asteittaisesta lakkauttamisesta huolimatta. Myös työmarkkinatilanne on vähitellen kohentumassa: työllisyysaste oli vuoden 2021 toisella neljänneksellä 72,2 prosenttia, kun se ennen covid-19-pandemiaa oli korkeimmillaan 72,9 prosenttia vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä. Koko kriisin ajan jatkuneella digitaaliteknologian nopeutuneella käyttöönotolla voisi olla myönteinen vaikutus tuottavuuteen, mikäli kehitys jatkuu samanlaisena. Siitä huolimatta covid-19-kriisillä on ollut huomattavia alueellisia, alakohtaisia ja tulonjakovaikutuksia, jotka edellyttävät uudelleenkohdentamista sekä maiden ja

alojen sisällä että niiden välillä ja joista aiheutuu huomattavia siirtymäkustannuksia työntekijöille ja yrityksille.

(11) Vaikka konkurssien lisääntyminen on toistaiseksi ollut vähäistä, useiden yritysten taseet ovat pandemian vuoksi aiempaa heikommat, mikä saattaa heikentää niiden kykyä rahoittaa investointihankkeita lyhyellä aikavälillä ja vaarantaa niiden takaisinmaksukyvyn. Tukitoimenpiteet olisi elpymisen edetessä asteittain lopetettava ja kohdennettava paremmin. Velkainstrumenttien käytön vähentäminen rajoittaisi ehdollisia vastuita ja auttaisi säilyttämään yritysten investointikapasiteetin. Tukitoimenpiteiden lopettaminen oikeaan aikaan edellyttää tasapainon löytämistä. Tavoitteena on tukea investointeja ja työllisyyttä sekä estää elinkelpoisten yritysten kaatuminen. Samalla on kuitenkin huolehdittava, että elinkelvottomien yritysten hallittu poistuminen markkinoilta keskipitkällä aikavälillä ei esty. Tässä yhteydessä yritysten rahoituksen saannin parantaminen, yritysten taseiden vahvistaminen ja maksukyvyttömyysmenettelyjen kapasiteetin ja tehokuuden parantaminen ovat keskeisessä asemassa. Kansalliset maksukyvyttömyysjärjestelmät poikkeavat toisistaan huomattavasti euroalueella, ja tarvitaan kapasiteettia lisääviä toimia, jotta voidaan edistää hallinnon ja oikeuslaitoksen toimivuutta. Parantamalla maksukyvyttömyysmenettelyjä voidaan myös osaltaan edistää pankkialan taseiden tervehdyttämistä, millä on myönteinen vaikutus luotontarjontaan. Uudelleenjärjestelystä ja maksukyvyttömyydestä annettu direktiivi[7], jonka tarkoituksena on ottaa kaikissa jäsenvaltioissa yrittäjiä varten käyttöön ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä ja veloista vapauttamista koskeva vähimmäisvaatimukset, on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 17. heinäkuuta 2022. Lisäksi EU:n pääomamarkkinoiden yhdentyminen on keskeistä, jotta yrityksille voidaan tarjota vaihtoehtoisia rahoituslähteitä pankkien luotonannon täydentämiseksi. Pääomamarkkinaunionin[8] edistyminen voi parantaa euroalueen yritysten rahoituksen saantia, saada liikkeelle pitkäaikaisia sijoituksia vihreään ja uuteen teknologiaan ja infrastruktuuriin, edistää pääomasijoittamista ja poistaa rajatylittäviä sijoittamisen esteitä muun muassa yhdenmukaistamalla maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevan aineellisen oikeuden eräitä näkökohtia.

(12) Vaikka työllisyys elpyy nopeasti, kriisi sekä määrätietoiset pyrkimykset talouden viherryttämiseksi vaikuttavat pysyvästi joihinkin aloihin ja alueisiin sekä eräisiin työntekijäryhmiin. Syntyvät uudet työpaikat saattavat poiketa kriisin vuoksi menetetyistä työpaikoista. Toimitusketjujen pullonkaulat saattavat hidastaa työllisyyden elpymistä tietyillä aloilla. Sen vuoksi toimenpiteet, joilla helpotetaan siirtymistä työpaikasta toiseen ja tuetaan uudelleen integroitumista työmarkkinoille, ovat keskeisiä, jotta voidaan tukea sopeutumista ja lieventää sosiaalisia vaikutuksia

[7] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1023, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskevista puitteista, veloista vapauttamisesta ja elinkeinotoiminnan harjoittamiskiellosta sekä toimenpiteistä uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevien menettelyjen tehostamiseksi ja direktiivin (EU) 2017/1132 muuttamisesta (direktiivi uudelleenjärjestelystä ja maksukyvyttömyydestä), EUVL L 172, 26.6.2019, s. 18.

[8] EU-johtajat korostivat 25. kesäkuuta 2021 järjestetyssä euroalueen huippukokouksessa poliittista tukeaan pääomamarkkinaunionille ja peräänkuuluttivat pääomamarkkinaunionia koskevan toimintasuunnitelman nopeaa täytäntöönpanoa.

erityisesti vihreä siirtymä ja digitaalinen muutos huomioon ottaen. Komissio on antanut suosituksen tehokkaasta työllisyyden aktiivituesta covid-19-kriisin jälkeen (EASE-järjestelmä)[9]. Suosituksessa kehotetaan jäsenvaltioita laatimaan yhdenmukaisia toimenpidepaketteja, joiden tarkoituksena on paikata osaamisvajetta ja auttaa ihmisiä selviytymään vihreässä siirtymässä ja digitaalisessa muutoksessa. Paketit koostuisivat kolmesta osasta: i) ajallisesti rajoitetut ja hyvin suunnitellut työhönottoon ja siirtymään liittyvät kannustimet ja yrittäjyyden tukeminen; ii) työmarkkinoiden tarpeisiin liittyvät täydennys- ja uudelleenkoulutusmahdollisuudet; ja iii) työvoimapalvelujen antaman tuen parantaminen. Euroalueen yhtenäisyyden kannalta olennaisen tärkeää on edelleen sosiaalinen suojelu, jotta voidaan selviytyä terveys- ja talouskriiseistä ja varmistaa oikeudenmukainen vihreä siirtymä ja digitaalinen muutos. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari[10] toimii edelleen ohjenuorana työllisyyttä ja osaamista koskeville ja sosiaalipoliittisille toimille, joilla edistetään jäsenvaltioiden taloudellista ja sosiaalista lähentymistä ylöspäin sekä työ- ja elinolojen parantamista. Maaliskuussa 2021 hyväksytyssä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa vahvistetaan EU:lle kolme yleistavoitetta, jotka koskevat i) työllisyyttä, ii) aikuiskoulutusta ja iii) köyhyyden vähentämistä vuoteen 2030 mennessä[11]. Näiden tavoitteiden saavuttamista edistetään jäljempänä suositelluilla toimenpiteillä. EU:n johtajat ilmaisivat myönteisen kantansa näihin tavoitteisiin 8. toukokuuta 2021 pidetyssä Porton sosiaalialan huippukokouksessa ja 24. ja 25. kesäkuuta 2021 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa.

(13) Jäsenvaltiot ovat laatineet kunnianhimoisia uudistus- ja investointisuunnitelmia elpymis- ja palautumistukivälineen tarjoaman taloudellisen ja strategisen tuen turvin. Instituutioiden laadun parantaminen erityisesti vahvistamalla hallinnollisia valmiuksia on keskeistä, jotta voidaan varmistaa varojen nopea käyttö samalla kun estetään päällekkäisyydet ja sekoittuminen muiden EU:n välineiden kanssa. Jäsenvaltiot voivat parantaa yksityisten investointien toimintaedellytyksiä kohentamalla liiketoimintaympäristöä. Sisämarkkinoiden sujuvan toiminnan varmistamisessa ovat avainasemassa toimitusketjun häiriönsietokyvyn säilyttäminen ja vahvistaminen havaitsemalla tarjonnan puutteet ja pullonkaulat ja puuttumalla niihin, markkinoiden avoimuus, standardien lähentäminen, monipuolisuuden lisääminen sekä kiertotalouden periaatteiden noudattaminen ja resurssitehokkuus. Heinäkuun 13. päivänä 2021 annetussa neuvoston suosituksessa euroalueen talouspolitiikasta 2021 kehotettiin lisäämään edelleen tavaroiden ja palvelujen sisämarkkinoiden yhdentymistä, digitaaliset palvelut mukaan luettuina, poistamalla tarpeettomat rajoitukset, parantamalla markkinavalvontaa ja varmistamalla riittävät hallinnolliset valmiudet, ja suositus on edelleen pätevä.

---

[9] Komission suositus (EU) 2021/402, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2021, tehokkaasta työllisyyden aktiivituesta covid-19-kriisin jälkeen (EASE-järjestelmä), EUVL L 80, 8.3.2021, s. 1.

[10] Toimielinten välinen julistus Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista, EUVL C 428, 13.12.2017, s. 10.

[11] EU on sitoutunut saavuttamaan seuraavat yleistavoitteet vuoteen 2030 mennessä: vähintään 78 prosentilla 20–64-vuotiaista on työpaikka; joka vuosi vähintään 60 prosenttia 25–64-vuotiaista osallistuu oppimistoimintaan; köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa olevien määrä pienenee vähintään 15 miljoonalla vuoteen 2019 verrattuna.

(14) Pankkisektori on osoittanut yleisen häiriönsietokykynsä vakavien taloudellisten paineiden keskellä aiempien uudistusten ansiosta. Laajat tukitoimenpiteet keskellä syvintä kriisiä sekä talouden vakaa elpyminen vuonna 2021 ovat toistaiseksi lieventäneet huolia yritysten taseiden heikkenemisestä. Euroalueen pankkien omaisuuserien laatu on siitä huolimatta saattanut heikentyä jonkin verran. Riskien oikea-aikainen seuranta, proaktiivinen yhteistyö velallisten kanssa ja järjestämättömien lainojen aktiivinen hoito ovat tärkeitä, jotta voidaan turvata pankkien kyky rahoittaa talouden elpymistä.

(15) Euroalueen talouden koko ja yhdentyminen sekä kriisin johdosta toteutetut toimet ovat yleisesti ottaen toimineet vakauttavina tekijöinä koko covid-19-kriisin ajan. Talouksien keskinäisriippuvuuden takia euroalueen jäsenvaltioiden on lähivuosina toteutettava sovitut investoinnit ja uudistukset selviytyäkseen kriisistä entistä vahvempina. Samalla on syvennettävä edelleen euroalueen institutionaalisia rakenteita, jotta voidaan lujittaa sen kykyä selviytyä tulevista häiriöistä ja pysyä vahvempana kansainvälisellä näyttämöllä. Talouden ja rahoitusmarkkinoiden kehitys kehittyneissä ja kehittyvissä markkinatalouksissa vaikuttaa suoraan euroalueeseen useiden kanavien kautta, mukaan lukien terveys- ja rokotuspolitiikka, rahapolitiikka, rahavirrat, globaalit arvoketjut ja kauppa. Elpymisen myötä maailmanlaajuisissa toimitusketjuissa esiintyneet rajoitteet osoittavat myös talouksien yhä kasvavaa globaalia keskinäisriippuvuutta. Euroalueen vaihtotaseen ylijäämä jatkoi asteittaista supistumistaan lähelle perustekijöihin perustuvaa tasoa. Vahvistamalla viime vuosina pitkälti vakaana pysynyttä euron kansainvälistä roolia muun muassa digitaalista euroa kehittämällä voitaisiin lisätä euroalueen ja koko unionin taloudellista ja rahoituksellista riippumattomuutta ja parantaa maailman finanssimarkkinoiden vakautta.

(16) Talous- ja rahaliiton syventäminen on edelleen keskeisen tärkeää. Pankkiunioni ja pääomamarkkinaunioni ovat toisiaan vahvistavia hankkeita, joilla edistetään kasvua, turvataan rahoitusvakaus ja tuetaan todellista talous- ja rahaliittoa. Paikkaamalla jäljellä olevat aukot voitaisiin parantaa edelleen euroalueen vakautta ja häiriönsietokykyä, auttaa euroalueen talouksia menestymään ja vahvistaa euron kansainvälistä roolia. Pankkiunionin toteuttaminen, EVM-sopimuksen muutossopimuksen ratifiointi ajallaan sekä pääomamarkkinaunioni ovat edelleen olennaisen tärkeitä. Näin tuetaan myös vihreää siirtymää ja digitaalista muutosta, joita varten tarvitaan huomattavasti investointeja. Euroalueen huippukokouksessa 25. kesäkuuta 2021 toistettiin jälleen pankkiunionin toteuttamista koskeva sitoumus ja pyydettiin euroryhmää (laajennetussa kokoonpanossa) sopimaan viipymättä ja yhteisymmärryksessä vaiheittaisesta ja aikataulutetusta työsuunnitelmasta kaikkien edelleen avoinna olevien osatekijöiden osalta. Lisäksi kehotettiin panemaan pääomamarkkinaunionia koskeva toimintasuunnitelma nopeasti täytäntöön neuvoston 3. joulukuuta 2020 antamissa päätelmissä esitettyjen painopisteiden mukaisesti. Heinäkuun 13. päivänä 2021 annettu neuvoston suositus euroalueen talouspolitiikasta 2021, jossa kehotetaan toteuttamaan talous- ja rahaliitto ja vahvistamaan euron kansainvälistä roolia, on edelleen pätevä,

SUOSITTAA, että euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat toimia sekä yksinään, muun muassa elvytys- ja palautumissuunnitelmiensa täytäntöönpanon kautta, että yhdessä euroryhmän puitteissa vuosina 2022–2023 seuraavasti:

1. Jatketaan kansallisten finanssipolitiikkojen hyödyntämistä ja koordinointia jäsenvaltioissa, jotta kestävää ja osallistavaa elpymistä voidaan tukea tuloksellisesti. Säilytetään maltillisesti elvyttävä finanssipolitiikan viritys koko euroalueella vuonna

2022 ottaen huomioon kansalliset talousarviot ja elpymis- ja palautumistukivälineestä tarjolla oleva rahoitus. Kohdistetaan finanssipoliittisia toimenpiteitä asteittain investointeihin, joilla edistetään vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen kanssa sopusoinnussa olevaa kestävää ja osallistavaa elpymistä, kiinnittäen erityistä huomiota julkisen talouden toimenpiteiden laatuun. Jatketaan ketterää finanssipolitiikkaa, jotta voidaan reagoida, jos pandemiariskejä ilmenee uudelleen. Eriytetään finanssipoliittisia toimia ottaen huomioon elpymistilanne, julkisen talouden kestävyys ja tarve vähentää taloudellisia, sosiaalisia ja alueellisia eroja. Harjoitetaan taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys, samalla kun lisätään investointeja.

2. Edistetään toimenpiteitä, joilla puututaan aggressiiviseen verosuunnitteluun, verovilppiin ja veron kiertämiseen, jotta voidaan varmistaa verojärjestelmien oikeudenmukaisuus ja tehokkuus. Pyritään rajoittamaan haitallista verokilpailua muun muassa löytämällä maailmanlaajuisen konsensuksen pohjalta ratkaisu haasteisiin, joita talouden digitalisoituminen ja globalisoituminen aiheuttavat verotukselle. Pienennetään työn verokiilaa ja edistetään verorasituksen siirtämistä työn verottamisesta vähemmän vääristäviin veroihin. Siirrytään työmarkkinoilla hätätoimenpiteistä elvytystoimenpiteisiin varmistamalla aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuus: i) tuetaan työpaikan vaihtamista ja erityisesti siirtymistä vihreään ja digitaaliseen talouteen, ii) yhdistetään toimenpiteitä, joilla puututaan osaamisvajeeseen, vahvistetaan täydennys- ja uudelleenkoulutusta ja tarjotaan kohdennettuja työhönottokannustimia, iii) parannetaan julkisten työvoimapalvelujen valmiuksia puuttua työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmiin. Vahvistetaan osallistavia ja laadukkaita koulutusjärjestelmiä. Edistetään muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, erityisesti nuorten ja naisten, integroitumista työmarkkinoille, varmistetaan asianmukaiset työolot ja puututaan työmarkkinoiden segmentoitumiseen sekä kehitetään ja tarvittaessa mukautetaan sosiaalisen suojelun järjestelmiä, joilla puututaan covid-19-kriisin jälkeen ilmeneviin haasteisiin. Varmistetaan työmarkkinaosapuolten tosiasiallinen osallistuminen politiikkojen laatimiseen ja vahvistetaan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja keskitettyä sopimista. Varmistetaan hyvien käytäntöjen jakaminen ja lähentyminen taloudellista ja sosiaalista palautumiskykyä lisäävien työmarkkina- ja sosiaalipolitiikkojen osalta.

3. Seurataan yrityksille suunnattujen tukipakettien vaikuttavuutta, keskitytään kohdennetumpaan tukeen sellaisten elinkelpoisten yritysten maksukyvyn turvaamiseksi, jotka ovat joutuneet pandemian aikana koetukselle, ja hyödynnetään enemmän oman pääoman ehtoisia välineitä. Toteutetaan toimia, joilla parannetaan mahdollisuuksia maksukyvyttömyysmenettelyjen avulla hoitaa konkurssit ja velkojen uudelleenjärjestelyt tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti, maksimoida arvon säilyminen ja edistää pääoman ja rajatylittävien sijoitusten tehokasta kohdentamista. Edetään pääomamarkkinaunionin syventämisessä muun muassa sopimalla nopeasti komission lainsäädäntöehdotuksista, joilla tuetaan talouden rahoittamista ja parannetaan yritysten ja yksityishenkilöiden sijoitusmahdollisuuksia ja poistetaan rajatylittävät sijoittamisen esteet sisämarkkinoilla.

4. Vahvistetaan edelleen kansallisia institutionaalisia kehyksiä ja jatketaan uudistuksia, joilla poistetaan investointien ja pääoman uudelleenkohdentamisen pullonkauloja ja varmistetaan unionin varojen tehokas ja oikea-aikainen käyttö. Kevennetään

yritysten hallinnollista taakkaa ja parannetaan liiketoimintaympäristöä. Tehostetaan julkishallinnon toimivuutta ja digitalisointia. Parannetaan julkista varainhoitoa erityisesti vihreän budjetoinnin ja toimivien julkisia investointeja koskevien hallinnointikehysten avulla ja hyödynnetään menojen uudelleenarviointeja, jotta voidaan parantaa julkisen talouden koostumusta ja varsinkin julkisten investointien ja ihmisiin ja osaamiseen tehtävien investointien laatua sekä kohdentaa julkiset menot paremmin elpymisen ja palautumiskyvyn tarpeisiin.

5. Varmistetaan makrovakaus ja ylläpidetään talouden luottokanavia jatkamalla järjestämättömien lainojen käsittelyä muun muassa seuraamalla omaisuuserien laatua, toimimalla oikea-aikaisesti ja ennakoivasti vaikeuksissa olevien velallisten (erityisesti elinkelpoisten velallisten) kanssa ja kehittämällä edelleen järjestämättömien lainojen jälkimarkkinoita. Jatketaan työtä pankkiunionin viimeistelemiseksi vaiheittaisen ja aikataulutetun työsuunnitelman avulla sekä työtä euron kansainvälisen aseman vahvistamiseksi. Tuetaan edelleen digitaalisen euron mahdollista käyttöönottoa koskevaa selvitystyötä.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja